

STRATEGI
PROCESS
PLAN
▶ **POLICY**
RIKTLINJER
RUTIN

ANTI-KORRUPTIONSPOLICY

Policy för Rädda Barnens arbete mot korruption och bedrägeri

Fastställda av: Generalsekreteraren
Datum: 2009-08-27
För revidering ansvarar: Generalsekretariatet
För uppföljning ansvarar: Generalsekretariatet
Gäller för: Alla anställda
Gäller till och med: Tillsvidare

Anti-korruptionspolicy

Tidigare: Policy för Rädda Barnens arbete mot korruption och bedrägeri

Bakgrund

Med denna policy vill Rädda Barnen tydliggöra och definiera riskerna för korruption och bedrägeri i vår verksamhet. All personal inom Rädda Barnen omfattas av policyn och det är respektive chefs ansvar att kontinuerligt utbilda, informera och följa upp denna policy.

Rädda Barnen verkar inom en bransch som lever på förtroende, ett förtroende som ska genomsyra alla led i vår verksamhet. Misstankar om oegentligheter, oavsett storlek kan undergräva det stora förtroende organisationen åtnjuter. Det är därför en strategiskt viktig fråga för hela organisationen att vi har tydliga system och riktlinjer som kan förebygga och motverka alla former av korruption och bedrägerier.

Syfte

Syftet med denna policy är att tydliggöra risker inom organisationen och att integrera arbetet mot korruption inom hela Rädda Barnen. Ett viktigt led i det arbetet är att anti-korruptionsarbetet ska vara en del i både planerings- och uppföljningsprocessen, samt att definition av utmaningar och riskbedömningar ska vara en del av chefsansvaret.

Begreppsdefinition

Bedrägeri är ett brott och alla misstankar om bedrägeri ska polisanmälas.

Korruption definieras i termer av offentligt maktmissbruk, men korruption riskerar också andra organisationer utsättas för. Transparency International som är en internationell rörelse kring antikorrupktion gör följande definition: "Korruption är att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans vinning".

Korruption är därmed mycket mer än bestickning och mutor.

I Rädda Barnens etiska riktlinjer definierar vi korruption som "Rädda Barnen motsätter sig alla former av korruption, mutor, missbruk och partiskhet. Våra åtgärder måste bygga på tydliga regler, sunda administrativa rutiner och ett öppet beslutsfattande."

Världsbanken menar att korruption är det största hindret för utveckling. För en organisation med omfattande verksamhet ute i världen är det därför extra viktigt att också ur ett utvecklingsperspektiv analysera korruption. I SCS Management Guide, tillägg 3:10.10 Sidas upphandlingsföreskrifter för icke-statliga organisationer "Allt utvecklingssamarbete skall kännetecknas av en effektiv användning av resurser, främja god redovisningssed och öppenhet i förvaltningen av medel, som ett effektivt hinder för korruption."

Sida har fastslagit, genom sin anti-korruptionspolicy, att korruption definieras som ett missbruk av förtroende, makt, eller position som medför otillbörlig vinning.

Vidare fastslår Sida sitt förhållningssätt till korruption genom att: aldrig acceptera, alltid agera, alltid informera.

Rädda Barnen instämmer helt i Sidas definition av korruption och förhållningssätt. Denna definition och förhållningssätt genomsyrar Rädda Barnens verksamhet i hela världen.

I december 2003 i Merida, Mexiko, antogs FNs konvention om korruption. Denna konvention markerar en ny era i kampen mot utpressning och mutor. Detta kraftfulla internationella instrument banar väg för inrättandet av ett internationellt förbud mot alla former av korruption. Rädda Barnen välkomnar denna konvention som ett instrument för att aktivt motverka alla former av korruption.

Korruption och bedrägeri inom Rädda Barnen

Korruption och bedrägerier är en aktiv handling av människor, inte av system. Vi skall därför inte endast fokusera på administrativa system och kontrollfunktioner, men också på individer och hur de agerar. Administrativa system skall utformas så att de förhindrar felaktiga transaktioner. Det är dock inte tillräckligt.

För att antikorrupsionsarbetet ska bli uthålligt och integreras som en del i hela Rädda Barnens arbete är det viktigt att på alla nivåer identifiera de utmaningar vi kan möta. Dessa utmaningar skiljer sig mellan huvudkontoret och kontor i andra länder och utmaningar skiljer sig också mellan länder. Därför är en förutsättning att vi både i samband med verksamhetsplanering och uppföljning kontinuerligt lyfter frågan om utmaningar och risker. Först då kan anti-korrupsionsarbetet levandegöras.

I många av de länder vi arbetar i finns det inte lagar och förordningar, eller så är tillämpningen bristfällig. Det gäller inte minst länder och områden i konflikt där vi möts av många utmaningar. Då är det särskilt viktigt att ha tydliga riktlinjer för hur vårt arbete ska bedrivas. Ett tydligt arbete mot korruption främjar vår målgrupp barnen, genom att resurserna går till dem och inte till de som söker sko sig på barnens bekostnad.

Några av de utmaningar som är vanliga vid korruption i ett internationellt perspektiv är i samband med upphandling av varor och tjänster, byggnationer/reparationer, anställningar (både fasta och konsulter) samt transporter. Utnyttjande av organisationens resurser för eget bruk är en annan riskfaktor. För att förebygga korruption är det därför viktigt att varje chef tillsammans med medarbetarna identifierar de risker och utmaningar som finns inom avdelningens/kontorets område.

Svenska lagar och förordningar

Som svensk organisation är vi underställda svenska lagar och förordningar. De svenska lagarna och förordningarna gäller också för svenskar som tjänstgör för Rädda Barnen utomlands.

Med denna policy förbinder sig Rädda Barnen att utbilda sin personal inom Sverige, anställda i vår utlandsverksamhet och våra partnerorganisationer om innebörden av policyn.

Dessa riktlinjer kommer regelbundet att uppdateras.

Partnerorganisationer

För Rädda Barnen som till stor del verkar genom samarbete med partner-organisationer är frågan om korruption en ytterst viktig del i dialogen med partners. Våra partnerorganisationer uppmanas ha en tydlig strategi och system mot korruption och bedrägerier. De skall utan dröjsmål

rapportera allvarliga incidenter till Rädda Barnen och informera om de åtgärder som vidtagits eller skall vidtas.

Vid helhetsbedömningen av en ny eller nuvarande partnerorganisation skall hänsyn tas till hur väl partnerorganisationens interna kontrollsystem är uppbyggt, inklusive rutiner för bekämpning av korruption och bedrägerier.

Om en partnerorganisation, direkt eller indirekt, undviker att använda system för intern kontroll för att bekämpa korruption och bedrägerier kan detta vara ett skäl till att inte godkänna ekonomiskt stöd.

Styrsystem inom Rädda Barnen

Huvudansvarig för att arbetet mot korruption och bedrägerier är generalsekreteraren för Rädda Barnen. Ansvaret innefattar följande:

- Upprätta ett system för intern kontroll som syftar till att motverka risken för bedrägerier och korruption och att säkerställa tillförlitligheten och effektiviteten i systemet
- Att se till att det finns ett system för utredning av alla misstänkta och påstådda bedrägerier eller korruption
- Att se till att man i all verksamhetsplanering och uppföljning implementerar en korruptions- och bedrägeriparameter

Alla anställda inom Rädda Barnen har ansvar för att:

- Uppträda enligt de principer som finns i etiska riktlinjer för Rädda Barnens anställda.
- Ge skyndsamt information till närmsta chef när misstanke om korruption eller bedrägerier misstänks.

Rutiner när korruption upptäcks eller misstänks

- Alla misstankar om korruption eller bedrägerier skall rapporteras till närmaste chef.
- Chefen informerar generalsekreteraren och tillsammans samråder de med Rädda Barnens internrevision om hur man skall utreda ärendet.
- Generalsekreteraren har ansvar att underrätta och informera Rädda Barnens styrelse.
- Generalsekreteraren hålls löpande uppdaterad om utredningen.
- Resultatet av utredningen underställs generalsekreteraren och Rädda Barnens styrelsens revisionsutskott.
- Generalsekreteraren beslutar i samråd med revisionsutskottet om ärendet skall lämnas över till rättsväsendet för brottsutredning eller till disciplinära åtgärder inom Rädda Barnen enligt de arbetsrättsliga avtalen.
- Under hela utredningsprocessen gäller sekretess tills resultatet av utredningen är klar.
- Generalsekreteraren är den enda från Rädda Barnen som uttalar sig i media.